

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Булевар Војводе Петра Бојовића 1А, Бања Лука, Република Српска, БиХ
Тел: +387 (0)51 304 001, 304 006, 304 013, 304 017, 304 029
Факс: +387 (0)51 304 032 Е-mail: info@fpnbl.org www.fpnbl.org

Назив предмета

Семестар:	Други (2)
Статус предмета:	Обавезан
Фонд часова:	30 часова предавања и 15 часова вјежби (2+1)
Број ЕCTS бодова:	4
Наставник:	Проф. др Александра Хаџић
Сарадница:	Мр Дејан Кантар
Услов за похађање:	Није условљен
Електронска пошта наставника:	hadzicsandra@blic.net
Електронска пошта сарадника:	dejan.kantar@hotmail.com
Консултације:	У термину консултација

Опис предмета

Развојна психологија одвија се у оквиру наставног процеса у укупном трајању од 60 сати (30 сати предавања и 30 сати вјежби). Основни циљеви предмета су упознавање студената са суштинским токовима и аспектима психичког развоја, подстицање на активно усвајање научних чињеница, критички однос према одређеним тумачењима и да се уз помоћ проучених психолошких метода и техника заинтересују за њихово праћење и проучавање.

Очекивани исходи учења

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- Разумије шта чини развојне промјене и како се разликују од неразвојних промјена;
- Разумије основне теорије које се односе на когнитивни развој;
- Разумије поставке емоционалног развоја личности из угла водећих школа у савременој психолошкој теорији;
- Разумије основне поставке социјалног и моралног развоја;
- Критички промишља о теоријама и упоређује их;
- Познаје процјењивање когнитивног, емоционалног и социјалног развоја од дјетињства до зрелости инструментима које нуде различити приступи;
- Разумије важност различитих контекста и њихову улогу у развоју особе;

Садржај предмета

Наставна грађа овога предмета конципирана је тако да се студенти, с обзиром на своје професионално опредељење, упознају са психичким развојем људске јединке од њеног рођења па до зрелости, као и психофизичким промјенама које настају у зрелом и старачком животном добу. Тематско-проблемска презентација развојних процеса, психичких стања и карактеристика понашања разматра се по развојним периодима, као и контексима који утичу на развој. Акцентирају се научно-теоријске концепције и дилеме као и резултати емпиријских истраживања психичког развоја.

Студент се упознаје са најважнијим теоријама когнитивног развоја, са посебним акцентом на Пијажеову теорију развоја, као и теорије когнитивно информативног приступа, те теорије које истичу формативну улогу културе (Културно - историјска теорија Виготског, Брунерова теорија развоја), као и теоријама социјалног и емоционалног развоја развоја. Уз релације родитељ - дијете интензивније се проучавају и партнерски односи као доминантна форма емоционалне размјене одраслих. Поред емоционалног, проучава се социјални и морални развој, а студент

оспособљава за примјену различитих инструмената и техника којим се проучавају ови аспекти развоја. Инсистира се на разумијевању кључних фаза у емоционалном развоју, на промјенама и улози криза у свакој од развојних промјена. Основна идеја је оспособљавање студената за проблемско учење.

Наставне јединице:

1. Основне поставке развојне психологије (одређење развојних промјена, разлике развојних и неразвојних промјена; развојне промјене и акцентне кризе);
2. Нормалан и патолошки развој (развојна норма; културна и историјска промјењивост);
3. Аспекти развоја (филогенетски и онтогенетски развој; развој појединих психичких функција);
4. Фактори и механизми развоја (формативни и мотивациони фактори; унутрашњи и вањски; акценат различитих теорија развоја);
5. Културолошке варијације дјетињства и развоја;
6. Истраживачке методе у развојној психологији;
7. Развојно психолошке теорије (четири велике теме у развојној психологији; теоријске перспективе);
8. Развојно психолошке теорије (психодинамске теорије – Фројдова и Ериксонска; бихејвиористичке теорије);
9. Когнитивне теорије – Пијажеова теорија, неопијажетански приступ, теорија обраде информација;
10. Когнитивне теорије – социокултурна теорија Виготског; Брунерова теорија развоја;
11. Еволуционистичка теорија развоја; Биоеколошка теорија (Бронфенбренер);
12. Емоционални развој и темперамент;
13. Теорија афективног везивања и развој социјалних односа;
14. Морални развој, агресија и просоцијално понашање;
15. Контексти развоја.

Начин извођења наставе

Наставни програм се реализује кроз пленарна предавања, рад у малим групама, вјежбе и радионице, као индивидуални ангажман студената кроз практичне задатке.

Вредновање и оцјењивање рада студената/киња

Коначна оцјена из предмета се изводи сабирањем успјеха постигнутог у свим елементима провјере знања, односно сабирањем бодова из предиспитних обавеза (максимално 50) и бодова освојених приликом полагања испита испита (максимално 50).

- За успјешно испуњење предметних обавеза, односно за стицање минималне пролазне оцјене (6), студент мора укупно освојити најмање 51 бод из предиспитних и испитних обавеза на предмету. Оцјена седам (7) одражава успјех од 61 до 70 бодова, оцјена осам (8) од 71 до 80 бодова, оцјена девет (9) од 81 до 90 бодова, а оцјена десет (10) од 91 до 100 бодова.

- Предиспитне обавезе се састоје из: два (2) колоквијума (по 20 бодова); уредног и активног похађања предмета (10 бодова – 5 бодова присуство настави и вјежбама и 5 бодова активност на предавањима и вјежбама). На предиспитним обавезама може се укупно освојити највише 50 бодова. Да би стекао бодове за активно похађање предмета, студент може укупно изостати највише 20% наставе и вјежби из предмета.

- Бодови из предиспитних обавеза вриједу на свим испитним терминима у текућој школској години. Ако студент поново похађа предмет у наредној школској години, тада има обавезу (поново) радити и писмене тестове који се односе на предиспитне обавезе.

- Завршни испит обавља се у писменом облику. На испиту се врши провјера знања из **цијелог градива**. Завршни испит носи највише 50 бодова.

Обавезна литература

1. Жиропаћа, Љ., Миочиновић, Љ. (2012). *Развојна психологија*. Београд: Чигоја штампа.
2. Јерковић, И., Зотовић, М. (2010). *Развојна психологија*. Нови Сад: Футура публикације.

Допунска литература

1. Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A.(1998). *Дјечја психологија, Модерна знаност*, Наклада „Слап“ Јастребарско.
2. Стефановић - Станојевић Т. (2011), *Афективна везаност, Развој, модалитети и процена*, Филозофски факултет, Ниш.